

Správa o činnosti pedagogického klubu

(príloha ŽoNFP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola Veľká Ida
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R092
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov – rozvíjanie čitateľskej gramotnosti 5.-9.r.
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	22. 05. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ Veľká Ida – školská knižnica
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Monika Revťáková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.zsvelkaida.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Krátka anotácia, kľúčové slová

Administrácia

Testovanie čitateľskej gramotnosti

Implementácia čitateľskej gramotnosti do vyučovacieho procesu

Ciele čitateľskej gramotnosti

ISCED 2

Medzipredmetové vzťahy

Pracovné listy

Aktivity smerujúce k rozvíjaniu čitateľskej gramotnosti

Stratégie zlepšujúce schopnosť učiť sa

Rozvíjanie čitateľských, poznávacích a komunikačných kompetencií žiakov

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia: Porozumenie textu

Rámcový program stretnutia: Práca s textom na hodinách SJL

Na úvod pedagogického klubu boli členovia oboznámení s testovaním žiakov IV., VII. a VIII. ročníka, ktoré prebieha elektronickou formou v dňoch 21. mája, 23. mája a 24. mája. Jeho cieľom je zistiť úroveň čitateľskej gramotnosti v slovenskom jazyku a matematike.

Po krátkej administrácii nasledovalo nastolenie témy, ktorou bolo porozumenie textu s dôrazom na hodiny slovenského jazyka. Vyučujúci zhodnotili zloženie tried a úroveň čitateľských zručností. Učitelia slovenského jazyka prezentovali pracovné listy, ktoré žiaci vyplňali v krátkej minulosti. Výsledky analýzy boli rôzne. Na škole sa vzdelávajú žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia i žiaci z majoritného prostredia. Keďže sociálne znevýhodnení žiaci majú problém so samotným čítaním, vyplýva z toho i veľký neúspech pri riešení otázok zameraných na čitateľskú gramotnosť. Naopak žiakov z majoritného prostredia často vôbec neláka čítanie, bádať u nich nezáujem, preto sa členovia klubu rozprávali i o čitateľských stratégiách, ktoré by boli pre žiakov motivujúce a viedli ich k čítaniu. Pozornosť zamerali najmä na čitateľské stratégie zlepšujúce schopnosť učiť sa. Ako zdroj inšpirácie im poslúžila publikácia s rovnomeným názvom od Aleny Tomengovej. Výsledkom bolo množstvo nových a užitočných stratégií, ktoré uľahčujú žiakom samotné štúdium, napr.

- **Čitateľská stratégia 3-2-1** – žiak hľadá tri informácie, ktoré považujú za dôležité. Vypíše dve informácie, ktoré ho zaujali preto, že ide o nové informácie alebo neboli v súlade s jeho doterajšími vedomosťami. Nakoniec napíše 1 vec, na ktorú nenašiel v texte odpoveď.
- **Čitateľská stratégia PLAN** – (4 kroky) - predpoklad (predpoveď), vypísanie neznámych pojmov, vypísanie charakteristiky týchto pojmov, voľné prerozprávanie textu.
- **Metóda KWL** – žiak vytvorí tabuľku s tromi stĺpcami, prvý stĺpec vyplní pred čítaním, do druhého zapíše, čo by ešte chcel vedieť a do tretieho, čo sa naučil.
- **Metóda RAP** – žiak si prečíta text, vyhľadá v ňom dôležitú informáciu a na ňu vytvorí otázku.
- **Grafické spracovanie čítaného textu**
- **Didaktické hry**
- **Neinteraktívne hry:** krížovky, slepé mapy, dopĺňovačky...,
- **Gordonova metóda** - je v podstate variant braistormingu, no jeho cieľom je vytvoriť jedno, ale zato nové – originálne riešenie. Problém sa rieši zoširoka, postupne sa zužuje. Napr. Aká je celosvetová problematika drog, aká je v našom meste, v našej triede, ako ju riešiť?
- **Brainstorming** - spočíva v tom, že ľudia sa boja povedať svoje myšlienky. Skladá sa z etáp: oboznámenie sa s problémom, tvorba nápadov a riešení, vyhodnocovanie nápadov.
- **Hobo metóda** - podobná ako brainstorming, len je väčší časový priestor na rozmyslenie. Určí sa problém, nasleduje samoštúdium, potom spoločná diskusia a návrh riešenia. V diskusii spoločne vyhodnotíme návrh riešenia.
- **Philips 66** - pri nej sa vytvoria skupiny zložené zo šiestich členov, kde je jeden vedúci. Nastolí sa problém, každá skupina ho rieši, potom jednotliví vedúci obhajujú svoje riešenia.
- **Metóda INSERT** - interaktívny záznamový systém pre efektívne čítanie a myslenie je učebný postup, ktorý pomáha žiakom zostať pri čítaní textu aktívnymi. Je to metóda na sledovanie porozumenia. Počet znakov, ktoré žiaci používajú, býva rôzny v závislosti od ich veku, vospelosti, účelu čítania a ich skúsenosti so znakovým systémom. Napr.

- √ Znak potvrdzuje, čo vieme, informácia je v súlade s naším poznaním.
- Znak naznačuje, čo vieme nesprávne, informácia nie je v súlade s naším poznaním.
- + Znak naznačuje, že sme sa dozvedeli novú informáciu.
- ? Znak naznačuje, že informácia je nejasná, nezrozumiteľná alebo zaujímavá a chceme o nej vedieť viac.

Tak ako na predchádzajúcom klube, i tento krát sa členovia klubu dotkli pojmu metakognície, teda schopnosti reflektovať zámer vlastného čítania, v súlade s ním voliť texty a spôsob čítania, sledovať a vyhodnocovať vlastné porozumenie čítaného textu a zámerne voliť stratégie pre lepšie porozumenie, prekonávanie náročnosti obsahu i zložitosti vyjadrenia.

Na predchádzajúcom klube sa členovia dohodli, že urobia v jednotlivých triedach braistorming s cieľom zistiť, aké texty sú pre žiakov zložité. Zamerali sa na učebnice, knihy z knižnice, umožnili žiakom nahliadnuť do zbierky zákonov, či iných kníh a zistiť, čo im pomáha pri zorientovaní sa v náročnom texte. Odpovede žiakov neboli prekvapujúce. Takmer väčšina z nich odpovedala, že náročné texty nečítajú, pretože ich odradia. Hlbšou analýzou však dospeli k záveru, že predsa len by im pomohla analýza textu, urobenie výťahu, konspektu, farebné značenie, či skracovanie viet.

13. Závery a odporúčania:

Dbáť na rozvoj čitateľskej gramotnosti postupovaním po malých, ale veľmi dôležitých krokoch. Nadalej žiakom sprístupňovať knihy, vytvoriť im vhodné podmienky na čítanie. Poskytnúť žiakom rôzne podporné texty. Využívať rôzne stratégie na zvyšovanie schopnosti učiť sa. Dbáť na to, aby sa čitateľská gramotnosť realizovala vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Viesť žiakov k uvedomovaniu si stratégií, ktoré im pomáhajú pochopiť pre nich zložitý text. Pripraviť aktivity na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti.

14. Vypracoval (meno a priezvisko)	Mgr. Monika Revťáková
15. Dátum	22.05.2019
16. Podpis	
17. Schválil (meno a priezvisko)	Mgr. Ľubica Diškantová
18. Dátum	23. 5. 2019
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu